

Fy ardal

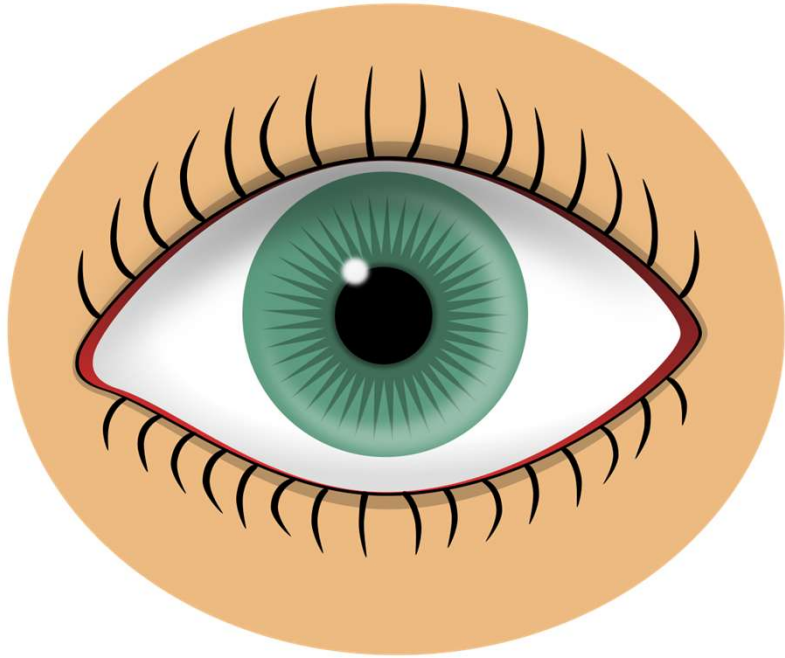

<u>Gwyddoniaeth a Thechnoleg</u> Thema: Tywydd ym Mlaengwynfi Ffocws iaith: Poeth/ Poethach/ Poethaf Oer/ Oerach / Oeraf Gwylb/Gwylpach/ Gwylpaf Sych/Sychach/Sychaf <u>Gweithgareddau:</u> Darllen fy meddwl Sgwrs Beth sy'n ar goll? Dim ysgolion, Dim nadredd Cymharu Cywir neu Anghywir Y pyramid Chwarae rôl	<u>Ieithoedd, Llythrennedd a Chyfathrebu</u> Thema: i ddisgrifio Ffocws iaith: Oes...gyda ti? Oes...gyda fi. Nac oes...gyda fi. <u>Gweithgareddau:</u> Gadair Goch Dyfalw pwy Ffeil ffeithiau Bingo	<u>Y Dyniaethau</u> Thema: Cynefin Ffocws iaith: Hoffwn i... <u>Gweithgareddau:</u> Y trapdoor Holiadur Dewch o hyd i rywun sy'n Ymwelwyr Mat iaith Geiriau Hoffwn i.... Hoffwn i ddim... Yn y dyfodol... Fy nghefin
<u>Iechyd a Lles</u> Thema: Y Byd Ffocws iaith: Dylet ti <u>Gweithgareddau:</u> Chwap Mae un funud gyda chi Adobe Darllen fy meddwl Geiriau: Y byd, ailgychu	<u>Y Celfyddydau Mynegiannol</u> Thema: Cyfarwyddiadau Ffocws iaith: Mwy o orchmynion Cyfarwyddiadau <u>Gweithgareddau:</u> Mapiau google Edrychwch ar artistiad Geiriau: Lleoedd *Peintio *Collage	<u>Mathemateg:</u> Thema: Cymharu Ffocws iaith: ....yn fyw na.... ...yn llai na.... <u>Gweithgareddau:</u> Bingo Iweddion Cân Cyw Un dis, un beiro

Anifeiliaid yn yr ardal
Ieithoedd, Llythrennedd a
Chyfathrebu

Llygad

Methodolog: Rydw i wedi defynnio cardiau fflac achos rydw i eisiau dangos y gair gyda'r llun i'r plant. Baswn i'n cwyfluno chwe geiriau newydd achos rydw i eisiau'r plant i gofio. Wedyn, baswn i'n canu y gân 'pen, ygwyydd, coes a thread.' Dylwn i esbonio y rheol, rydyn ni angen treigladau llawer ar ôl 'a'.

Llygaid

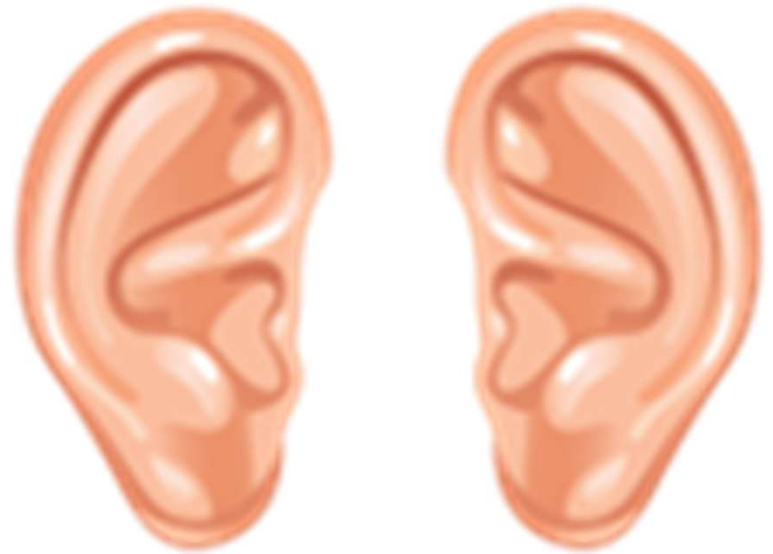
Coes

Coesau

Clust

Clustiau

Adain

Adenydd

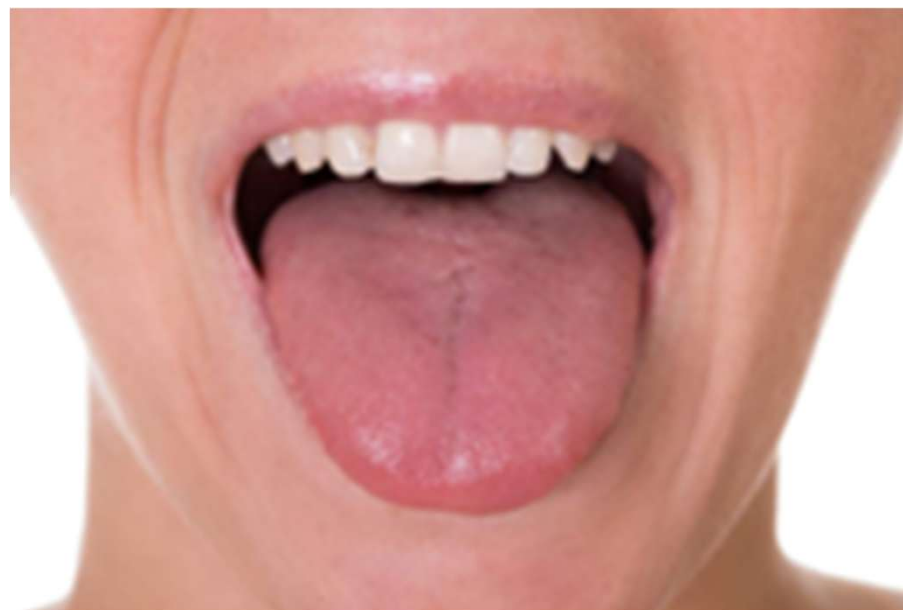
Cynffon

Trwyn

Bola

Tafod

Paw

Pawennau

Bingo!

- Dewiswch chwe rhan o'r corff.
- Ysgrifennwch ar y grid.
- Bydda i'n dweud un ar y tro.
- Dwedwch ar fy ôl i.
- Pan wedi gorffen, gweiddwch 'Tŷ'n llawn!'

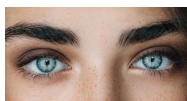
Methodoleg: rydw i wedi dewis y gêm Bingo. Bydd y dasg yn helpu dysgu geirfa. Mae rhaid iddyn nhw adolygu'r geirau newydd ac ymarfer sut i ddweud y gair achos bydd y plant yn ailadrodd ar fy ôl i. Mae'n ymarfer ond does dim llawer o baratoi.

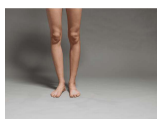
Ddisgrifio

Methodoleg: Rydw i wedi defnyddio allwedd i ddangos y gwahaniaeth rhwng benywaidd a gwrywaidd achos rydw i'n meddwl eu bod nhw'n bwysig iawn.

Benywaidd

Llygaid

Coesau

Clustiau

Cynffon

Pawennau

Gwrywaidd

Trwyn

Bola

Tafod

Cofiwch: ar ôl enwau benywaidd unigol, mae rhaid i ni ddefnyddio treigladau meddal gydag ansoddeiriau.

Ansoddarïau

Hir		Byr	
Mawr		Bach	
Tew		Tenau	
Golau		Tywyll	
Ifanc		Hen	

Methodoleg: Bydd y mat iaith yn cefnogi'r plant i orffen y dasg nesa. Y dasg nesa, hoffwn i glywed y plant yn darllen ac ysgrifennu. Hoffwn i wella eu geirfa.

Anifeiliaid yn yr ardal

Cwningen	Cadno	Gwdihŵ
Draenog	Broga	Dafad
Buwch	Ceirw	Ci deifad

Cwningen

Parwch

Parwch y enw i'r anifilaid. Mae'r cwingen wedi gorffen.

Cwningen
Dafad
Broga
Cadno
Ceirw
Buwch
Ci deifad
Gwdihw
Draenog

Y Cwestiwn Mawr

Oes.....gyda ti?

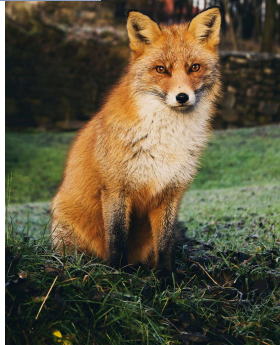
Oes, mae.....gyda fi.

Nac oes, does dim.....gyda fi.

Methodoleg: Cyn i ni ddechrau, bydda i'n adolygu'r anifiaild ac ansoddeiriau. Nawr, hoffwn i gyflwyno'r patrwm. Bydda i'n pasio'r bêl o gwmpas y clych ac ailadrodd y patrwm newydd. Dylech chi gael llawer o ymarfer. Baswn i'n dweud y rheol; 'Ti yn y cwestiwn, fi yn yr ateb. Rydw i eisiau iddyn nhw gofio hwn pan maen nhw'n chwarae'r gêm.

Methodoleg: Rydw i wedi dewis Y Gadair Goch achos mae rhaid i chi ailadrodd y patrwm. Mae rhaid i chi ofyn y cwestiwn a dweud yr ateb yn y cadarnhaol neu negyddol. Hoffwn i glywed y patrwm eto ac eto. Dylai'r plant siarad, siarad a siarad.

Y Gadair Goch

Gadair Goch

---

1. Un person i eistedd yn y gadair.
2. Dewisa anifiliad.
3. Gofynnwch gwestiynau bawb.
4. Defnyddiwch 'Oes...gyda ti?'
5. Ateba 'Oes...gyda fi neu nac oes, does dim...gyda fi.
6. Dyfalwch yr anifail.

Methodoleg: Rydw i'n meddwl bod un peth yn newid achos dydw i ddim eisiau creu gorlwytho gwybyddol. Dyma gwestiynau heb ansoddeiriau ar y sleid nesaf, dyma gwestiynau gydag ansoddeiriau.

Cwestiynau?

Cwestiwn	Ateb
Oes bola gyda ti?	Oes, mae bola gyda fi. Nac oes, does dim bola gyda fi.
Oes cynffon gyda ti?	Oes, mae cynffon gyda fi. Nac oes, does dim cynffon gyda fi.
Oes adenydd gyda ti?	Oes, mae adenydd gyda fi. Nac oes, does dim adenydd gyda fi.
Oes pawennau gyda ti?	Oes, mae pawennau gyda fi. Nac oes, does dim pawennau gyda fi.
Oes pigyn gyda ti?	Oes, mae pigyn gyda fi. Nac oes, does dim pigyn gyda fi.

Cwestiynau?

Cwestiwn	Ateb
Oes bola mawr gyda ti?	Oes, mae bola mawr gyda fi. Nac oes, does dim bola mawr gyda fi.
Oes cynffon hir gyda ti?	Oes, mae cynffon hir gyda fi. Nac oes, does dim cynffon hir gyda fi.
Oes clystiau bach gyda ti?	Oes, mae clystiau bach gyda fi. Nac oes, does dim clystiau bach gyda fi.
Oes adenydd gyda ti?	Oes, mae (wings) gyda fi. Nac oes, does dim (wings) gyda fi.
Oes gwallt coch gyda ti?	Oes, mae gwallt coch gyda fi. Nac oes, does dim gwallt coch gyda fi.
Oes dannedd miniog gyda ti?	Oes, mae dannedd miniog gyda fi. Nac oes, does dim dannedd miniog gyda fi.
Oes pawennau gyda ti?	Oes, mae pawennau gyda fi. Nac oes, does dim pawennau gyda fi.
Oes pigyn gyda ti?	Oes, mae pigyn gyda fi. Nac oes, does dim pigyn gyda fi.
Oes llygad fawr gyda ti?	Oes, mae llygad fawr gyda fi. Nac oes, does dim llygad fawr gyda fi.
Oes tafod hir gyda ti?	Oes, mae tafod hir gyda fi. Nac oes, does dim tafod hir gyda fi.

Methodoleg: Gweithiwch mewn parau. Dylwn i fynd o gwmpas y dosbarth i wrando ar y plant mewn grwpiau bach. Hoffwn i wybod eu bod nhw'n deall y patrwm.

Dyfalwch pwy?

Oes bola mawr gyda ti?
Oes gwallt coch gyda ti?
Oes pigyn gyda ti?
Oes pawennau gyda ti?
Oes dannedd miniog gyda ti?
Oes llygad fawr gyda ti?
Oes tafod hir gyda ti?
Oes clustiau bach gyda ti?
Oes cynffon hir gyda ti?

Wyt ti'n...?

Ydw neu Nac ydw

Cadno

Cwningen

Gwdihw

Dafad

Broga

Draenog

Ffeil ffeithiau

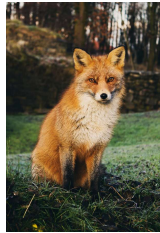
Enw: Cadno

Cynefin:

Yn y coed mewn ogof. Rydw i'n hoffi y nos achos mae'n dywyll. Rydw i'n hoffi bod yn sych.

Ymddangosiad:

Mae gwallt oren gyda fi.
Mae pedair coes gyda fi.
Mae dwy glust gyda fi.
Mae llygaid byr gyda fi.

Math: Mamaliaid

Bwyd: Llygoden, cwningen, aderyn

Enw: Cwningen

Cynefin: Rydw i'n byw yn y twll yn y ddaear.

Ymddangosiad:

Mae gwallt llwyd gyda fi.
Mae clust hir gyda fi.
Mae mwstas gyda fi.
Mae llygaid mawr gyda fi.

Math: Mamaliaid

Bwyd: Dail, Moron, mwydyn

Ffeil ffeithiau

Enw: Dafad

Cynefin:

Ar y fferm yn y cae. Yn yr awyr agored.

Ymddangosiad:

Mae gwallt gwyn gyda fi.
Mae cynffon fach gyda fi.
Mae trwyn hir gyda fi.

Math: Mamaliaid

Bwyd: Dail, glaswellt

Enw: Broga

Cynefin:

Rydw i'n byw yn y pwll. Rydw I'n hoffi dŵr.

Ymddangosiad:

Mae tafod hir gyda fi.
Mae llygaid mawr gyda fi.
Mae bysedd hir gyda fi.

Math: Amffibiaid

Bwyd: Pryfed

Ffeil ffeithiau

Enw: Draenog

Cynefin:

Rydw i'n byw yn y coed. Rydw i'n byw o dan y daer. Fi ydy'r isaf.

Ymddangosiad:

Mae pigyn gyda fi.

Mae llygaid bach gyda fi.

Mae trwyn hir gyda fi.

Math: Mamaliaid

Bwyd: Glaswellt, dail, mwydyn

Enw: Gwdihw

Cynefin: Rydw i'n byw yn y coed.
Rydw i'n byw i fyny'r goed. Fi ydy'r uwchaf.

Ymddangosiad:

Mae adenydd gyda fi.

Mae trwyn bach gyda fi.

Mae llygaid mawr gyda fi.

Math: Aderyn

Bwyd: Llygoden

Methodoleg: Yma, rydw i eisiau'r plant i ddarllen. Gobeithio, bydd y dasg hon yn gwirio eu gallu deall y patrwm.

Cadno	
Draenog	
Dafad	
Gwdihw	
Broga	
Cwningen	

Darllenwch y paragraff
Parwch i'r anifail
Defnyddiwch y ffeil ffeithiau

Rydw i'n byw ar y fferm. Mae gwallt gwyn gyda fi. Mae cynffon fach gyda fi. Mae trwyn hir gyda fi. Rydw i'n bwyta glaswellt.

Rydw i'n byw yn y coed. Rydw i'n byw i fyny coeden. Mae adenydd gyda fi. Mae trwyn bach gyda fi. Mae llygaid fawr gyda fi. Rydw i'n bwyta llygoden.

Rydw i'n byw yn y coed. Mae gwallt oren gyda fe. Mae pedair coes gyda fe. Mae dwy glust gyda fe. Mae llygaid fyr gyda fe. Rydw i'n bwyta llygoden.

Rydw i'n byw yn y coed. Mae pigyn gyda fi. Mae llygaid bach gyda fi. Mae trwyn hir gyda fi. Mamaliaid ydw i. Rydw i'n bwyta glaswellt, dail a mwydyn.

Rydw i'n byw yn y pwll. Mae tafod hir gyda fi. Mae llygaid mawr gyda fi. Mae bysedd hir gyda fi. Amffibiaid ydw i. Rydw i'n bwyta pryfed.

Rydw i'n byw yn y twll yn y ddaear. Mae gwallt llwyd gyda fi. Mae clust hir gyda fi. Mae mwstas gyda fi. Mae llygaid mawr gyda fi. Mamaliaid ydw i. Rydw i'n bwyta dail, moron a mwydyn.

Methodolog: Ysgirfenodd yn y trydydd person. Mae hwn yn fwy heriol.

Cadno	
Draenog	
Dafad	
Gwdihw	
Broga	
Cwningen	

Darllenwch y paragraff Parwch i'r anifail Defnyddiwch y ffeil ffeithiau

Mae e'n byw ar y fferm. Mae gwallt gwyn gyda fe. Mae cynffon fach gyda fe. Mae trwyn hir gyda fe. Mae e'n bwyta glaswellt.

Mae e'n byw yn y coed. Mae e'n byw i fyny coeden. Mae adenydd gyda fe. Mae trwyn bach gyda fe. Mae llygaid fawr gyda fe. Mae e'n bwyta llygoden.

Mae e'n byw yn y coed. Mae gwallt oren gyda fe. Mae pedair coes gyda fe. Mae dwy glust gyda fe. Mae llygaid fyr gyda fe. Mae e'n bwyta llygoden.

Mae e'n byw yn y coed. Mae pigyn gyfa fe. Mae llygaid bach gyda fe. Mae trwyn hir gyda fe. Mamaliaid ydy e. Mae e'n bwyta glaswellt, dail a mwydyn.

Mae e'n byw yn y pwll. Mae tafod hir gyda fe. Mae llygaid mawr gyda fe. Mae bysedd hir gyda fe. Amffibiaid ydy e. Mae e'n bwyta pryfed.

Mae e'n byw yn y twll yn y ddaear. Mae gwallt llwyd gyda fe. Mae clust hir gyda fe. Mae mwstas gyda fe. Mae llygaid mawr gyda fe. Mamaliaid ydy e. Mae e'n bwyta dail, moron a mwydyn.

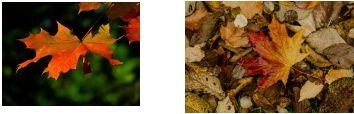
Gwrandewch

- Gwrandewch ar y ffeil sain.
- Ysgrifennwch nodiadau.
- Beth sydd angen?
- Dylech chi feddwl am fy mwyd.
- Dylech chi feddwl am ble rydw i'n byw.
- Ewch i'r sleid nesaf.

Methodoleg: Mae'n bwysig i wrando. Mae John Field yn meddwl, ei fod e'n bwysig i wneud llawer o wrando achos mae iaith yn broses. (Field, 2008) Yn gyntaf, mae rhaid i ni wrando ar ddysgu iaith. Cyn i ni ysgrifennu, mae rhaid i ni wrando.

Cartrefi anifeiliaid

Lloches	
Ffon/Ffyn	
Cerrig	
Dail/Deilen	
Twll	
Cynnes	

Diogel	
Cyfforddus	
Adeiladu	
Cryf	
Sych	
Nyth	

Adeiladwch gartref

- Defnyddiwch y ffeil ffeithiau a'r ffeil sain
- Dewiswch un anifail
- Darllenwch y ffeil ffeithiau
- Gwrandewch y ffeil sain
- Adeiladwch gartref
- Defnyddiwch adnoddau naturiol
- Meddyliwch am eich anifail

Gwyddoniaeth a Thechnoleg

Y tywydd ym Mlaengwynfi

Tymhorau

Y gaeaf

Y gwanwyn

Yr haf

Yr hydref

Y Tywydd

Heulog

Cymalog

Bwrw eira

Bwrw glaw

Wyntog

Oer

Poeth

Stormus

Bwrw cesail

Sut mae'r tywydd heddiw?

Sut mae'r tywydd heddiw?

Cofiwch Treigladau Meddal ar
ôl **yn**

Mae hi'n heulog.

Mae hi'n **g**ymalog.

Mae hi'n bwrw eira.

Mae hi'n oer.

Mae hi'n bwrw glaw.

Mae hi'n wyntog.

Mae hi'n stormus.

Darllen Fy Meddwl

1. Un person i ddewis ateb.
2. Bydd pawb yn dyfalu.
3. Dwedwch 'Rwyf ti'n gywir neu rwyf ti'n anghywir.

Sut mae'r tywydd Heddiw?

Mae hi'n heulog.

Mae hi'n **g**ymalog.

Mae hi'n bwrw eira.

Mae hi'n oer.

Mae hi'n bwrw glaw.

Mae hi'n wyntog.

Mae hi'n stormus.

Methodoleg: Dylai'r plant deimlo'n hyderus. Felly, mae'r patrwm hwn yn syml iddyn nhw eu darllen a newid. Gweithiwch mewn parau i gefnogi ein gilydd.

Methodoleg: Mae'n bwysig i ddarllen. Dylwn i gadw'n syml ac ailadrodd y patrwm. Bydd ailadrodd yn helpu'r plant i gofio.

Darllenwch y sgwrs

Athrawes: Bore da bawb! Croeso i'r wers. Sut mae'r tywydd heddiw Mari?

Mari: Bore da, Sir. Mae hi'n braf heddiw ond mae hi'n oer.

Athrawes: Rydw i'n cytuno! Mae hi'n oer heddiw! Beth wyt ti'n feddwl Macsen? Sut mae'r tywydd heddiw?

Macsen: Mae hi'n heulog, Sir.

Athrawes: Wyt ti'n siŵr Macsen?

Macsen: Wel, mae hi'n gymalog.

Athrawes: Da iawn Macsen.

Beth sy'n ar goll?

Athrawes: Bore da [redacted] Croeso i'r wers. Sut mae'r tywydd heddiw Mari?

Mari: Bore da, Sir. Mae hi'n [redacted] heddiw ond mae hi'n oer.

Athrawes: Rydw i'n cytuno! Mae [redacted] oer heddiw! Beth wyt ti'n feddwl Macsen? Sut mae'r [redacted] heddiw?

Macsen: Mae hi'n [redacted] Sir.

Athrawes: Wyt ti'n siwr Macsen?

Macsen: Wel, mae [redacted]

Athrawes: Da iawn Macsen.

Beth sy'n ar goll?

Methodolog: Ar ôl iddyn nhw ddarllen, mae rhaid iddyn nhw wirio eu bod nhw'n deall. Mae rhaid iddyn nhw siarad, gwrando ar ei gilydd ac ysgrifennu.

*Ysgrifennwch y geiriau coll

Athrawes: Bore da _____ Croeso i'r wers. Sut mae'r tywydd heddiw Mari?

Mari: Bore da, Sir. Mae hi'n _____ heddiw ond mae hi'n oer.

Athrawes: Rydw i'n cytuno! Mae _____ oer heddiw! Beth wyt ti'n feddwl Macsen? Sut mae'r _____ heddiw?

Macsen: Mae hi'n _____ Sir.

Athrawes: Wyt ti'n siwr Macsen?

Macsen: Wel, mae _____

Athrawes: Da iawn Macsen.

Sut roedd y tywydd ddoe?

Sut roedd y tywydd ddoe?

Cofiwch Treigladau Meddal ar
ôl **yn**

Roedd hi'n heulog.

Roedd hi'n **g**ymalog.

Roedd hi'n bwrw eira.

Roedd hi'n oer.

Roedd hi'n bwrw glaw.

Roedd hi'n wyntog.

Roedd hi'n stormus.

Sut bydd y tywydd yfory?

Sut bydd y tywydd yfory?

Cofiwch Treigladau Meddal ar
ôl **yn**

Bydd hi'n heulog.

Bydd hi'n **g**ymalog.

Bydd hi'n bwrw eira.

Bydd hi'n oer.

Bydd hi'n bwrw glaw.

Bydd hi'n wyntog.

Bydd hi'n stormus.

Methodoleg: Hoffwn i gadw'n
syml ond rydw i eisiau mwy o
her.

Darllenwch y sgwrs

Athrawes: Bore da bawb! Croeso i'r wers. Sut mae'r tywydd heddiw Mari?

Mari: Bore da, Sir. Mae hi'n braf heddiw ond mae hi'n oer.

Athrawes: Rydw i'n cytuno! Mae hi'n oer heddiw! Beth wyt ti'n feddwl
Macsen? Sut mae'r tywydd heddiw?

Macsen: Mae hi'n heulog, Sir.

Athrawes: Wyt ti'n siŵr Macsen?

Macsen: Wel, mae hi'n gymalog.

Athrawes: Da iawn Macsen. Alys, sut roedd y tywydd ddoe?

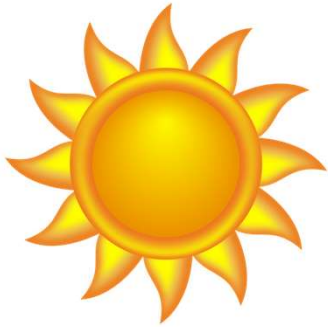
Alys: Roedd hi'n wyntog iawn Sir! Roedd hi'n oerach ddoe na heddiw.

Athrawes: Ac yfory? Sut bydd y tywydd yfory?

Alys: Bydd hi'n sych Sir.

Athrawes: Do fe? Gwych.

Y radd eithaf

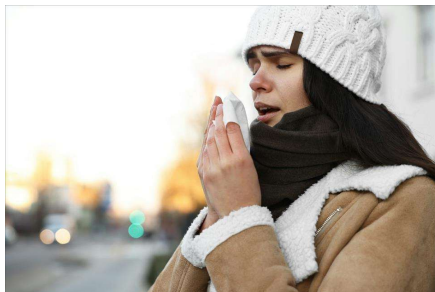
Poeth

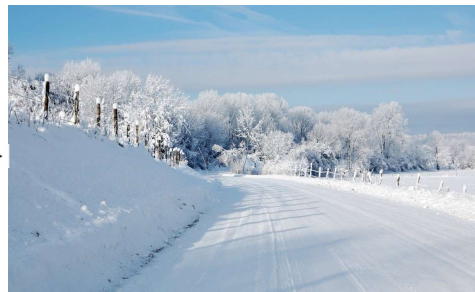
Poethach

Poethaf

Oer

Oerach

Oeraf

Y radd eithaf

Gwylb

Gwylpach

Gwylpaf

Sych

Sychach

Sychaf

Y radd eithaf

Byr	→	Byrraf
Poeth	→	Poethaf
Sych	→	Sychaf
Oer	→	Oeraf
Hen	→	Hynaf
Ifanc	→	Ifancaf

	<u>Newid</u>	
Gwly b	→	Gwyl p af
Tr w m	→	Try y maf
Mawr	→	Mwyaf
Bach	→	Lleiaf

**Gydag ansoddeiriau hir rydyn ni'n defnyddio:
Mwya(f)/Leia(f)**

Mae rhaid i chi dreiglo medal gyda geiriau benywaidd.
e.e Y noson fwya stormus.

Y radd eithaf

Methodolog: Dim nadredd a dim ysgolion. Hoffwn i glywed llawer o siarad. Mae'r plant yn gallu ofyn cwestiynau i fi.

Newidwch yr ansoddair i'r radd eithaf.

Dechrau yma	Byr	Hir	Mawr	Bach
Hen	Ifanc	Oer	Sych	Poeth
Gwlyb	Blewog	Tenau	Trwm	Tal
Diflas	Lliwgar	Swnllyd	Pert	Tew
Diwedd yma	Diddorol	Golau	Tywyll	Salw

Y Pyramid

Wnewch chi ddechrau ar ben y pyramid. Gadewch i ni wrando. Cliciwch ar y sain. Ysgrifennwch beth rydych chi'n glywed ym mhob bocs. Cliciwch ar y bocs i ddangos yr ateb.

Methodoleg: Rydw i wedi dewis y pyramid, achos mae'n gweithio mewn camau. Peidiwch â phoeni am fynd i'r diwedd. Rhag ofn i chi ddryslyd, mae rhaid i chi ddewis eich cam.

Cymharu

Mis	Tymheredd C	Glaw (iad)
Ionawr	2.5	90.3
Chwefror	2.0	87.4
Mawrth	4.8	67.8
Ebrill	12.3	70.3
Mai	17.9	44.8
Mehefin	20.0	51.9
Gorfennaf	18.6	49.3
Awst	16.7	65.4
Medi	18.3	52.4
Hydref	11.7	63.8
Tachwedd	6.8	70.2
Rhagfyr	3.2	77.9

Blaengwynfi

- *Wnewch chi ddarllen y bwrdd ar y sleid uwchben?
- *Cymharwch y misoedd.
- *Allwch chi orffen y frawddeg?

Mis

ydy'r gwlypaf.

Mis

ydy'r poethaf.

Mis

ydy'r sychaf.

Mis

ydy'r oeraf.

Methodoleg: Does dim rhaid i fi
ddefnyddio gormod o iaith. Mae
ailadrodd yn fwy pwysig.

Cywir neu Anghywir

Rhowch gylch o gwmpas yr ateb cywir.

Mis Ionawr ydy'r gwlypaf?

Cywir

Anghywir

Mis Mai ydy'r oeraf?

Cywir

Anghywir

Mis Mehefin ydy'r poethaf?

Cywir

Anghywir

Mis Chwefror ydy'r sychaf?

Cywir

Anghywir

Helo! Shwmae? Wnei di gymwynas â fi? Gei di ddechrau'r wythnos hwn? Mae peswch cas arna i. Does dim rhaid i ti bopeth.

Heddiw, byddwn ni'n edrych ar gymharu. Bwydwn ni'n dysgu'r radd eithaf. Yn gyntaf, rydw i eisiau i ti adolygu'r patrymau tywydd. Wnei di wneud amser drilio gyda chardiau fflach, os gweli di'n dda? Defnyddia'r cardiau tywydd yn gyntaf. Allet ti ddechrau gyda'r presennol, nesa'r gorffennol ac yn olaf y dyfodol. Chwaraea'r gemau gydag y plant. Pan rwyt ti'n meddwl eu bod nhw'n hyderus, gofynna blentyn i ddarllen y sgwrs. Dylet ti ddarllen y sgwrs yn gyntaf os gweli di'n dda. Taswn i'n ti, baswn i'n darllen y sgwrs gyda'i gilydd. Wedyn, baswn i'n ysgrifennu sgwrs newydd gyda'i gilydd.

Gwers nesaf:

Nesaf, hoffwn i gyflwyno'r radd eithaf. Defnyddia'r tywydd. Unwaith eto, dylet ti ymarfer y geiriau newydd. Dylet ti ddangos y rheolau. Defnyddia'r mat iaith. Os wyt ti'n gallu, chwaraea dim nadredd a dim ysgolion gyda'r plant. Mae rhaid i ti newid y gair i'r radd eithaf. Wedyn, hoffwn i'r plant yn chwarae'r Pyramid. Maen nhw'n chwarae mewn pâr neu grwpiau bach.

Gwers Nesaf:

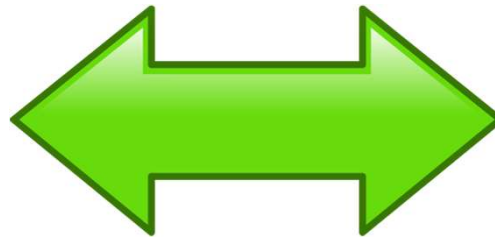
Yn gyntaf, byddoch chi adolygu'r radd eithaf. Edrycha ar ein pentref. Rydw i eisiau i ti gymharu'r misoedd. Defnyddia'r bwrdd. Gorffenna'r frawddeg ar y sleid nesaf. Er enghraifft, mis Ionawr ydy'r gwlypaf. Yn y prynhawn, cymhara Abertawe a Blaengwynfi. Mae Abertawe yn y ddinas ac mae Blaengwynfi mewn pentref. Gorffenna gyda chwarae rôl.

Cymharu

Abertawe

- Abertawe ydy ddinas.
- Abertawe ydy'r sychaf.
- Abertawe ydy'r fwyaf.
- Abertawe ydy'r isaf.
- Abertawe ydy'r boethaf.

Blaengwynfi

- *Blaengwynfi ydy bentref.
- *Blaengwynfi ydy'r wlypach.
- *Blaengwynfi ydy'r lleiaf.
- *Blaengwynfi ydy'r uwchaf.
- *Blaengwynfi ydy'r oeraf.

Methodoleg: Hoffwn i'r plant ddefnyddio'r patrwm o gwmpas y dosbarth. Bydd y plant yn siarad a defnyddio'r patrwm newydd.

Chwarae rôl

- Rydych chi'n gweithio ar y bwrdd twristiaeth.
- Rydw i eisiau mynd ar wyliau. Dylwn i ddewis Abertawe neu Flaengwynfi?
- Cymharwch Abertawe a Blaengwynfi.

Y Dyniaethau
Hoffwn i...
Hoffwn i ddim...

Methodoleg: Baswn i'n defnyddio lliwiau gwanhaol i ddangos y gwahaniaeth. Baswn i'n dril y patrwm yn gyntaf gyda chanu. Ar ôl i ni orffen, mae rhaid i fi basio pêl o gwmpas y clych ac ailadrodd. Hoffwn i glywed y plant.

Yr Amodol

Hoffwn i
Hoffet ti
Hoffai e
Hoffai hi
Hoffen ni
Hoffech chi
Hoffen nhw

Hoffwn i ddim
Hoffet ti ddim
Hoffai e ddim
Hoffai hi ddim
Hoffen ni ddim
Hoffech chi ddim
Hoffen nhw ddim

Hoffwn i?
Hoffet ti?
Hoffai e?
Hoffai hi?
Hoffen ni?
Hoffech chi?
Hoffen nhw?

Hoffwn i...

Hoffet ti fwy o barciau?
Hoffech chi fwy o barciau?

Hoffet ti weld...?
Hoffech chi weld...?

Hoffet ti wneud...?
Hoffech chi wneud...?

Hoffwn, hoffwn i gael mwy o
barciau.

Hoffwn, hoffwn i weld....

Hoffwn, hoffwn i wneud...

Treiglad meddal ar ôl 'i'

Na hoffwn, hoffwn i ddim yn cael mwy
o barciau.

Na hoffwn, hoffwn i ddim yn gweld...

Na hoffwn, hoffwn i ddim yn gwneud...

Methodoleg: Rydw i eisiau
datblygu sgiliau cywiro.
Bydd y plant yn deall bod
does dim treigladd gyda
'Hoffwn' yn y negyddol.

Tasg- Newidiwch i'r negyddol

1. Hoffwn i weld y mynyddoedd.
2. Hoffwn i chwarae rygbi.
3. Hoffwn i barc Newydd.
4. Hoffwn i ddarllen y llyfr.
5. Hoffwn i weld mwy o fwytai.
6. Hoffwn i fynd i'r sinema.
7. Hoffwn i gael coffi.
8. Hoffwn i fynd i'r gampfa.
9. Hoffwn i gael esgidiau newydd.
10. Hoffwn i ddarllen y cylchgrawn.

Methodoleg: Mae rhaid i chi ailadrodd y patrwm. Bydd un peth yn newid ond bydd y patrwm yn aros yr un peth. Dylet ti gadw yn syml.

Trapddor

Hoffwn i weld parc newydd.
Hoffwn i weld siop newydd.
Hoffwn i weld caffi newydd.

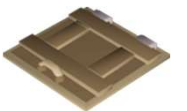
Hoffwn i fynd i'r pwll nofio.
Hoffwn i fynd i'r siop.
Hoffwn i fynd i'r llyfrgell.

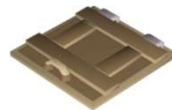
Hoffwn i chwarae pêl-droed.
Hoffwn i chwarae rygbi.
Hoffwn i chwarae golff.

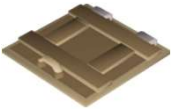
Hoffwn i ddawnsio.
Hoffwn i gerdded.
Hoffwn i redeg.

Hoffwn i glywed yr adar yn canu.
Hoffwn i glywed y plant yn chwerthin.
Hoffwn i glywed y bobl yn siarad.

Hoffwn i brynu losion.
Hoffwn i brynu bwyd.
Hoffwn i brynu diod.

Yn fy mhentref

Gorffennol

Presennol

Yn y gorffennol

Glofa

Gorsaf trên

Eglwys

Gorsaf heddlu

Banc

Ysgol

Mynyddoedd

Siop

Yn y presennol

Lawnt bowlïo

Gwynfi Miners Community Hall

Fully equipped gymnasium with large selection of cardiovascular machines, free weights and resistance equipment.

Mynyddoedd

Siop

Ysgol

Factori

Tafarn

Tîm pêl-droed

Siaradwch

Dewch o hyd i rywun sy'n

Hoffet ti weld caffi?	Hoffwn i gael mwy o barciau.	Hoffwn i gael mwy o siopau.	Hoffet ti chwarae pêl-droed?
Enw:	Enw:	Enw:	Enw:
Hoffwn i gael gorsaf drên.	Hoffwn i ddim yn cael gorsaf heddlu.	Hoffwn ti gael sinema?	Hoffwn i ddim yn cael gorsaf drên.
Enw:	Enw:	Enw:	Enw:

Methodoleg: Cyn i ni ddechrau, mae rhaid i ni ddysgu geirfa newydd a defnyddio'r patrwm dros a dros.

Beth hoffech chi eisiau yn eich pentref?

Holiadur

* Gofynnwch y cwestiynau i bum phlentyn.

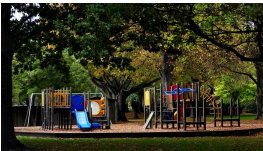
Enw	Beth hoffech chi eisiau yn eich pentref? Hoffwn i...

Yn y dyfodol

- Meddyliwch am y dyfodol
- Beth hoffech chi ym Mlaengwynfi?
- Defnyddiwch y patrwm, Hoffwn i...
- Defnyddiwch eich holiadur

Methodoleg: Mae bwrdd gweledol yn syniad da achos bydd pawb yn ateb. Ar ôl iddyn nhw orffen, mae rhaid i fi ailadrodd y frawddeg yn gywir. Er enghraifft, Hoffwn i fynd i'r sinema.

Hoffwn i.... 	weld 	gael 	fynd 	brynu
pwll nofio 				sinema
Gorsaf heddlu 	Tîm pêl-droed 	losion 	parciau 	siopau

Yn fy mhentref

Hoffech chi yn eich pentref? Ysgrifennwch dri pheth rydych chi eisiau.

Yn fy mhentref

Hoffech chi yn eich pentref?

1. Ysgrifennwch dri pheth rydych chi eisiau.
2. Ysgrifennwch dri pheth dydych chi ddim eisiau.